

Täysistunto

Tiistai 27.9.2016 klo 14.03—21.47

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettujen lakien liitteiden muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 136/2016 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Keskustelu

17.46 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa herra puhemies! Sen verran voisi oikeastaan jatkaa tätä keskustelua tietyistä verovalinnoista, että tässähän nyt hallitus esittää näihin polttoaineverotuksiin muutoksia, ja sehän tarkoittaa muun muassa sitä, että hallitus esittää bensaveron korotusta.

Me olemme tietenkin aikaisemminkin tässä salissa vähän palauttaneet mieliin sitä, mitä perussuomalaiset puhuivat aiemmin näistä bensaveron korotuksista, ja hämmästyttää se, että perussuomalaisetkin nyt ovat suostuneet sitten siihen, että bensaveroa nostetaan. Vielä viime kaudella oppositiojohtaja Soini totesi muun muassa, että bensaveron on tasaveron, ei siinä pumpulla kysytä, paljonko on tili tai eläke, sama on hinta. Se on tasaveron, tasarahaa tarvitaan, muu ei auta. Tällaisia silloin puhuttiin, ja vielä sitten tässä hallituskauden alussa, kun perussuomalaiset luettelivat omia saavutuksiaan muun muassa hallitusneuvotteissa ja muualla, niin silloinhan kovasti kerrottiin, että no bensaveron ei nouse. Tietenkin siinä mielessä oli hämmästyttävää ja kummastuttavaa se, että nyt sitten perussuomalaisetkin ovat tähän lähteneet ja nostavat bensaveron.

Tietenkään tämä sinänsä ei ole yllätys, kun esimerkiksi tuota äskeistä keskustelua muistelee, siellähän oikeastaan kaikki muutkin verolinjat menivät päälaelleen. Ennen vaaleja puhuttiin Wahlroos-verosta, ja nyt menevät ihan toisinpäin nämä veroratkaisut. Miljoonaperintöjen verotuksen keventämistä suorastaan kiitellään täällä, eduskuntaryhmän puheenjohtaja tuntui olevan siitä kovin innoistaan, tästä verolinjasta. On myös monia verovähennyksiä, mitkä menevät kuitenkin selkeästi hyväosaisimmille, niitä puolustellaan, ja samaan aikaan sitten leikataan työttömiltä ja leikataan opiskelijoilta, lapsiperheiltä ja muilta. — Tätä vaan kummastelen, että miten tässä nyt näin pääsi käymään.

17.48 **Toimi Kankaanniemi ps:** Herra puhemies! Tuossa aikaisemmin luin puheenjohtaja Rinteen vaalilupauksia, ja hän siinä ilmoitti, että kokonaisveroastetta sosialidemokraatit haluavat nostaa puoli prosenttiyksikköä. Se oli tietysti iso uutinen ja johti sosialidemokraa-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 90/2016 vp

tit sitten rajuun vaalitappioon, ja toisena vaalitappion syynä, minun arvioni mukaan, oli tämä yhteisöveron raju alennus, joka koitui siis niille yhtiöille, jotka kaikkein parhaimpaa tulosta tekevät, ne saivat satojen miljoonien vuotuiset veronkevennykset. (Pia Viitasen välihuuto) Tähän linjaan nähden teidän puheenne ovat jyrkässä ristiriidassa tänä päivänä. Mutta se on nyt näin, ja te saatte tehdä oppositiossa tietysti vastuutonta populistista politiikkaa. Viime kauden tulokset vaan kertoivat, että teidän politiikkanne johti verotuksen kirstymiseen, velkaantumisen rajuun kasvuun ja työttömyyden nousuun 100 000:lla, vaikka teidän tavoitteenne oli 100 000 uutta työpaikkaa. Nyt on suunta tältäkin osin sentään toinen.

Te viime syksynä esititte vaihtoehtobudjetissanne muun muassa pohjoismaista rahoitusveroa. Varmaan te esitätte sitä jälleen tänä vuonna, muistaakseni kolmisensataa miljoonaa piti tänä vuonna sillä tulla tuottoa, mutta kuitenkin se pohjoismainen rahoitusveromalli oli teillä sellainen, että se oli kiinni Ruotsin päätöksistä eli muista Pohjoismaista, Ruotsista ja ehkä Norjasta, (Puhemies koputtaa) Tanskastakin, ja tältä osin ei ollut mitenkään realistista saada tänä vuonna tuottoa sillä viime marraskuun lopulla esitetyllä mallilla. Tehkää nyt esitys siitä, millä te katatte ne verotulot, joita te tarvitsette vaihtoehtobudjettinne ja veropolitiikkanne (Puhemies koputtaa) korvaaviksi toimenpiteiksi. Teiltä ei sitä ole kuulunut — muuta kuin aivan katteettomia puheita. (Pia Viitasen välihuuto)

17.50 Reijo Hongisto ps: Arvoisa puhemies! Olen tässä kuunnellut edustaja Viitasen sanailua ja syyttelemistä perussuomalaisia kohtaan, milloin milläkin asialla.

Tunnustan rehellisesti, että viime vaalikaudella, kun oli muistaakseni sosialidemokraattinen valtiovarainministeri, minulla ei ollut käsitystä siitä, kuinka huonolla tolalla maan talous oli, kuinka karmeassa kunnossa maan talous oli teidän, edellisen hallituksen jäljiltä. Kun nyt tämä talouden tila on realisoitunut, taikka olemme ymmärtäneet, millä mallilla se on, niin taloutta joutuu paikkaamaan erilaisilla verokertymillä, ja tämä polttoainevero on yksi niistä. Ja kun te tässä useissa puheenvuoroissanne olette kritisoinut sitä, että hallitus ja erityisesti perussuomalaiset haluavat ottaa köyhiltä ja antaa rikkaille, niin ainakin tämä polttoainevero, kuten tuossa äsken mainitsitte, on tasavero, eli siellä pumpulla sitten kukaron laadusta tai kunnosta riippumatta se polttoaine maksaa nyt kaikille yhtä paljon. Että ainakaan tässä ei voi kyllä sanoa, että tämä suosisi sen enempää köyhiä tai rikkaitakaan, kaikki maksavat saman verran. Ja me ymmärrämme (Pia Viitanen: Se on tasavero!) sen, että harvaan asutulla alueella omien ajoneuvojen käyttö on välttämätöntä, se on totta, (Riitta Myllerin välihuuto) mutta valtion kassaa joudutaan todellakin paikkaamaan ja korjaamaan edellisen hallituksen toimien jäljiltä.

17.52 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Tämä veronkorotus ei missään tapauksessa ole mitenkään mieluisa, ja täytyy palata siihen, miksi tähän ollaan tultu, miksi tätä veroa nyt ollaan korottamassa. Oman ymmärrykseni mukaan se johtuu siitä, että taas on siellä ongelma, missä EU. Eli kun makeisveron ja jäätelöveron korotusta ei voi toteuttaa ja jollain se täytyy paikata, (Sirpa Paateron välihuuto) niin mistä otetaan rahat? Leikataanko pienituloisilta vai korotetaanko polttoaineveroa? Joskus täytyy tehdä ikäviäkin ratkaisuja. Kuitenkin maassa erityisesti kasvukeskuksien ulkopuolella autolla liikutaan ja polttoainetta kuluu. Nyt eletään vaikeita aikoja ja ollaan korotuksen äärellä. Täytyy kuitenkin muistuttaa hallitusta ja meitä vastuussa olevia siitä, että vaikka nyt korotus ei niin paljoa kirpaise-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 90/2016 vp

kaan öljyn edullisesta hinnasta johtuen kuin paremmassa tilanteessa, niin joskus tulevaisuudessa, kun se parempi tilanne on, me voimme toki laskeakin liikkumisen verotusta.

Arvoisa puhemies! Kun nyt kerran sosialidemokraatit täällä salissa tästäkin asiasta metelin nostavat ja arvostelua esittävät, niin nyt teillä olisi paikka sitoutua julkisesti siihen, että aikanaan, kun olette seuraavan kerran hallitusvastuussa, te laskette tätä veroa. Sitoudutteko te siihen? (Naurua sosialidemokraattien ryhmästä) Vieläkin muistan, kun Ahon hallitus otti käyttöön väliaikaisen auton käyttömaksun ja demarit oppositiossa sitä vastustivat, totta kai, niin silti sosialidemokraatit eivät kahdeksan vuoden aikana saaneet poistettua auton käyttömaksua. Miten te tämän perustelette? Onko teistä myöskään alentamaan polttoaineveroa?

17.54 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Nythän tämä meni vallan hullunkuriseksi — nythän tämä meni vallan hullunkuriseksi. Siis nythän täällä perussuomalaiset ovat nostamassa vastoin vaalilupauksiaan bensaveroa, te olette sitä nyt tekemässä, ja sitten te vaaditte — paitsi että te haukutte SDP:tä edellisistä vuosista vaikka millä sanoilla ja vaikka kuinka monta tuntia — että "niin, sitten joskus, kun te olette hallituksessa, kyllähän te sitten, eikö niin, laskette taas tätä bensaveroa, minkä me perussuomalaiset, hupsista vaan, nostimme". Ei tästä nyt ota, kuulkaa, erkkikään selvää tästä yhtälöstä. Kyllä te olette siinä vallan kahvassa nyt, ja jos bensaveroa nostatte, niin te kannatte siitä nyt ihan vastuun. Minä nyt satuin kysymään, mikä teidän perustelunne tälle on, kun vaalien alla puhuitte toista, mutta edustaja Kankaanniemeä taas kun kuunteli, niin minuutti käytettiin SDP:n puimiseen — ei sanaakaan bensaverosta tai perussuomalaisten linjasta. Niinpä niin, perussuomalaiset seuraavassa puheenvuorossa toki kertoivat, että se on tasavero, ja niin on, ja juuri sillähän Soini sitä vastusti viime kaudella, kun se köyhä maksaa siellä pumpulla ihan yhtä lailla kuin se rikaskin siitä bensasta. Tästä oli kysymys, puhemies.

17.55 Toimi Kankaanniemi ps: Herra puhemies! Muistan, että kun tästä sovittiin hallituksessa, niin sinne pantiin se takalaita, että kun raakaöljyn hinta nousee tietyn dollarimäärän yli, niin silloin tähän asiaan palataan, mutta eihän tämä tietenkään ole myönteinen asia. Silloin kun raakaöljyn hinta oli paljon korkeampi kuin nyt, niin teidän hallituksenne peri siitä vielä paljon enemmän raakaöljyn hintaan nähden, ainakin arvonlisävero ja myös polttoainevero, ja teidän politiikkanne johti siihen, että hinta oli todella korkealla. Nyt se on huomattavasti matalammalla, ja sitä kautta tämä ei nyt rasita lähellekään sillä lailla kuin silloin, kun te olitte vastuussa.

Tämä on tietysti ikävä toimenpide, mutta toisaalta näin pieni korotus, kuin mitä tässä on kysymyksessä, jakautuu tavattoman suurelle maksajajoukolle, ja sitä kautta yksittäisen kuluttajan rasite tässä ei ole kovin iso. Viime kaudella esimerkiksi teidän aiheuttamanne kuntaveron nousu on paljon suurempi vielä tänä päivänä kuin tämä korotus, jota en tietysti sinänsä pidä hyvänä, mutta rahaa pitää saada, ja varsinkin teidän politiikkanne vaatisi sitä vielä paljon enemmän. Niin kuin edellisessä puheenvuorossa kysyin: mikä on teidän vaihtoehtonne tälle ja muille? Tarjoatteko jälleen Ruotsin politiikkaa eli jotain pohjoismaista veroa, jota emme pysty ottamaan edes kolmessa vuodessa käyttöön, puhumattakaan että sillä saataisiin vuoden 2017 budjettia tasattua? Mikä on se Rinteen veropaketti, jota hän silloin vaaleissa kansalle lupasi ja jolla hankki vaalitappion?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 90/2016 vp

17.57 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Kankaanniemi puhui hyvin tuosta tilanteesta, että jos öljyn hinta muuttuu, niin siihen tämänkin veron suhteen voidaan reagoida ja palata. Mutta nyt en äsken ihan ymmärtänyt edustaja Viitasen puheenvuoroa. Onko teidät äänestetty tänne saliin perussuomalaisia arvostelemaan? En tavoittanut puheestanne mitään muuta substanssia kuin perussuomalaisten nokkimisen, vaalilupauksen kaivelemisen ja siihen kannan ottamisen, mitä perussuomalaiset tekevät ja sanovat. (Pia Viitasen välihuuto) Onko tämä sosialidemokraattisen politiikan nykyinen sisältö ja substanssi, että haukutaan muita puolueita? Mikä on teidän oma vaihtoehtonne? Millä te rahoittaisitte, tämän sijaan, että nostetaan polttoainevero, tämän vajeen budjetissa?

17.57 **Anneli Kiljunen sd:** Arvoisa herra puhemies! Minä en hauku. (Sirpa Paateron välihuuto) — Edustaja Paatero, saisinko minä puheenvuoron nyt? — Elikkä minä en hauku, vaan minä kysyn. Haluaisin kysyä perussuomalaisilta: millä te perustellette polttoaineveron korotuksen? Yksinkertainen kysymys, ja toivoisin siihen vastauksen.

17.58 **Lea Mäkipää ps:** Arvoisa puhemies! Olen kuunnellut tätä keskustelua hyvin tarkoin korvin, ja varmaan nämä keskustelut muistuvat sitten vuosien ja vuosikymmenten taakse. Olisi hyvä tietysti kysyä, vaikkei menneitä kannata kysyä, miksette hoitaneet niitä 300 000 työtöntä. Jätitte sen tälle nykyiselle hallitukselle. Ja sitten kukaan ei osannut arvata näiden turvapaikanhakijoiden valtavaa määrää, jotka nyt kustantavat tänä vuonna 800 miljoonaa. (Toimi Kankaanniemi: Ylikin!)

Minä en halua moittia enkä kehua ketään, vaan vastuullisena päättäjänä ajattelen, mitä tuleman pitää. Me emme tiedä, mikä on maailman tilanne. Voi olla, että me joudumme nostamaan pakostakin veroja tai jotain muuta, jollei meidän työllisyystilanteemme parane. Tietysti oppositiossa on hyvä väittää kaikkea, (Vasemmalla: No tähän sen tiedätte!) mutta tämän kikyn jälkeen sanoisin, että ehkä olisi ollut parempi, että oltaisiin sitten annettu näitä veroaleja euroina eikä välttämättä prosentteina, että olisi tullut näin. Mutta kun ollaan hallituksessa, niin kaikkea emme sitten voi saada aikaan. Eli jos haluaa olla tosiaan vastuullisena, tällainen toistensa naljaileminen ei ole mistään kotoisin, vaan pitäisi tehdä yhteistyötä Suomen parhaaksi ja olla tietoisia, että meillä voi olla vielä kovat ajat, arvoisa oppositio, jollei ole niitä yrittäjiä, jotka työllistävät tänä päivänä näitä nuoria tai vanhempia ihmisiä. Kyllä meillä vielä varmaan yhteisymmärrys löytyy talvisodan hengen mukaisesti.

18.00 **Olavi Ala-Nissilä kesk:** Arvoisa herra puhemies! Täällä käydään verotuksesta keskustelua. Verotus on todella kokonaisuus. Itse ajattelen niin, että juuri työn verotuksen keventäminen on tärkeää työllisyysnäkökulmasta ja muutoinkin. Tietysti meidän pitäisi verottaa niitä, niin kuin täällä on todettu, joista aiheutuu haittaa, kuten esimerkiksi makeis- ja sokeriverolla, mutta tässä on tullut ongelmia EU:ssa ja on jouduttu hakemaan vaihtoehtoja, jotta budjetin tasapaino säilyy, ja silloin on päädytty tähän esitykseen, jossa on kieltämättä omat hankaluutensa. Kaikki tällaiset verot ja verot yleensäkin kiertyvät myöskin meidän tuotantomme vientikustannuksiin, ja siinä mielessä nämä ovat haasteellisia. Minä ymmärrän hyvin, että tällä tavalla hallitus joutuu kuitenkin katsomaan kokonaisuutta ja tulopuolesta myöskin pitämään huolta. Siinä mielessä en kokonaisuudessa ymmärrä keskustelua, mitä täällä opposition suunnasta käydään.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 90/2016 vp

18.01 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa herra puhemies! Mehän olemme nimenomaisesti sosiaalidemokraatteina kysyneet sen perään, että millä perussuomalaiset perustelevat sen, että he ovat nyt nostamassa bensaveroa, kun he toisin lupasivat kansalaisille. Jos eivät perussuomalaiset sitä usko, niin en tiedä sitten, puhuvatko ihmiset teille, mutta kyllä ainakin minulla monta kertaa on käynyt niin, että kun tuolla toreilla käy ja juttelen ihmisten kanssa, niin minulta on tultu kysymään, miksi perussuomalaiset nyt tällaista tekevät, kun vaalien alla puhuivat toista. Mielestäni kansalaisilla on oikeus kysyä, meillä kansanedustajilla on oikeus kysyä, kun meidän tarvitsee sitten myös näihin, puhemies, vastatakin.

Täällä oli sitten se yksinkertainen kysymys: Miksi tämä tehdään? Miksi perussuomalaiset ovat tähän valmiita? Kuulin sitten välihuudosta, että "no, kun valtio tarvitsee rahaa". (Toimi Kankaanniemi: Näin on! — Lea Mäkipää: Näin on!) Tähän sitten perussuomalaiset ovat valmiita, että vastoin vaalien aluspuheita nostetaan bensaveroa. Mutta kuitenkin sitten samaan aikaan edellisessä pykälässä puhuimme aika paljon siitä, että oli kuitenkin varaa laskea miljoonaperintöjen verotusta. Eli tässä sitten nähdään näitä arvovalintoja, mitä ollaan tehty.

18.02 **Reijo Hongisto ps:** Arvoisa puhemies! Esitettiin suora kysymys siitä, minkä takia nostetaan polttoaineveroja. Minäkin, kun kierrän tuolla kenttää, olen kertonut, minkä takia sitä nostetaan. Minä olen sanonut sen ihmisille, että minulla ei ollut harmainta aavistustakaan siitä, kuinka huonossa tilassa tai jamassa Suomen talous oli viime hallituskauden loppupuolella. (Pia Viitanen: Eikö Soinillakaan?) Ja, kun olin hallitusneuvotteluissa, niin siinä vaiheessa minä vasta ymmärsin, tajusin ja havahduin siihen, että meidän talous on järkeyttävän huonolla tolalla. Kun me joudumme taloutta paikkaamaan, niin me joudumme nostamaan veroja, ja tämä on tasavero, niin kuin tässä on monessa puheenvuorossa tullut esille. Tämä on tasavero, ja se koskee kaikkia polttoaineen ostajia samalla tavalla. Nyt voidaan tietysti spekuloida sillä, ottaako se enemmän nyt sitten parempituloiisiin vai huonopituloiisiin, mutta kaikki maksavat sen saman osuuden. (Riitta Myllerin välihuuto)

Edustaja Mäkipää käytti minun mielestäni erinomaisen hyvän ja ratkaisevan puheenvuoron: Että tällainen juupas—eipäs-keskustelu ei ole kunniaksi kenellekään. Pitäydytään asialinjalla. Ja mielestäni meidän kaikkien 200 kansanedustajan tavoite ja tehtävä on edesauttaa valtion ja isänmaan asian hoitamista, ja luulen, että toistemme syyttämällä tai syylistämällä me emme tähän tulokseen pääse. Että pyritään rakentavaan keskusteluun ja haetaan rakentavia ratkaisuja, ei lähdetä sellaiselle juupas—eipäs-linjalle. — Kiitoksia. (Pia Viitanen välihuuto)

18.04 **Toimi Kankaanniemi ps:** Herra puhemies! Ehkä nyt pitää ajatukset miettiä uusiksi, mutta totean kuitenkin, että veroja kerätään yleiskatteisesti valtion menojen kattamiseen. Ja te esimerkiksi haluatte hirveästi lisää valtiolle menoja. Viime kaudella ne menot katettiin velanotolla. (Olavi Ala-Nissilä: Veronkiristyksillä myös!) Julkinen velka kasvoi, niin kuin olen todennut, yli 9 miljardia jokaisen 4 vuoden aikana keskimäärin. Me nyt emme halua jatkaa sitä politiikkaa, että siirretään lasku tuleville sukupolville velanotolla. Siihen sisältyy vielä asiantuntijoiden mukaan erittäin suuri riski. Me elämme epävarmoja aikoja: korot saattavat nousta, euro saattaa kaatua, kaikkea voi tapahtua. Jos me vain kasvatamme ja kasvatamme velkaa, niin kuin viime kaudella kävi, niin se on täysin vastuuton politiikkaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 90/2016 vp

Toisaalta te kyllä viime kaudella nostitte sitä veroastetta, ja edustaja Rinne oli valmis nostamaan veroastetta, 0,5 prosenttia. Ja senkin me nyt näimme viime kaudella, mihin veroasteen nostaminen johtaa. Se johtaa talouden hyytymiseen, työttömyyden kasvuun, yritysten vaikeuksiin, kilpailukyvyn menettämiseen ja niin edelleen. Ja tämä toteutui viime kaudella.

Nyt on sosialidemokraattienkin syytä tunnustaa tosiasiat: ei voida jatkaa entiseen malliin. Ja kun tarvitaan verotuloja kattamaan valtion menoja, niin polttoainevero on perinteisesti ollut teillä, niin kuin on nytkin, yhtenä keinona kerätä niitä veroja. (Riitta Myllerin välihuuto) Ja niin kuin totesin, se polttoaineveron korotus jakautuu valtavalle määrälle autoilijoita, lämmittäjiä ja niin edelleen, jolloin yksittäinen rasite on aika pieni. Ja aika harva pieneläkeläinen esimerkiksi ajaa, työmatkoja se ei aja ollenkaan, ja työmatkakustannukset korvataan, (Puhemies koputtaa) verotus ottaa huomioon ja niin edelleen. Että kyllä tässä on ihan sopiva paikka tehdä, vaikka tämä ikävää onkin.

18.06 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Polttoaineveron korotus ei ole mikään kiva asia, on myönnettävä, että se on hankala. Mutta kuten täällä ovat perussuomalaiset Mäkelä, Savio, Mäkipää, Kankaanniemi muun muassa esittäneet, miksi perussuomalaiset ovat lähteneet hallituksen mukana tähän, syy on juuri se — ja Hongisto vielä — että meidän maamme on hankalassa tilanteessa. Meille tuli niin paljon suuria ongelmia, joita ei ole aikaisemmin hallituksilla ollut, muun muassa tämä maahanmuutto on yksi, mutta ei se ole ainoa, jotka tuovat sellaisia lisämaksuja, joihin me emme kukaan olleet varautuneet. Ja vastuullista politiikkaa pitää tehdä.

Ja sosialidemokraatit, te olette olleet niin kauan kuin muistan aikaisemmissa hallituksissa, paitsi nyt te ette ole. Nämä isot ongelmat ovat vähitellen kasaantuneet, kasvaneet, ja nyt tuli vielä vuosi sitten tällaiset ongelmat lisää. Me olemme epätavallisen vaikeassa tilanteessa. Koko maailman talous on vaikeassa tilanteessa, Suomi myös. Nyt on vastuullisen politiikan astuttava kuvioihin ja meidän on noustava tästä suosta. Minä toivonkin, että sosialidemokraatit myös ja kaikki puolueet rakentavasti nyt osallistuvat ratkaisemaan ongelmat ja nostamaan koko Suomen valtion paremmalle tolalle. Minä uskon, että kaikista edustajista on siihen ja kaikilla on myös halua.

18.08 Pia Viitanen sd: Arvoisa herra puhemies! Tästä rakentavuudesta. Totta kai, kaikki haluavat rakentavaa keskustelua, rakentavaa politiikkaa, vastuunkantoa. Sitä myös me sosialidemokraatit haluamme ja siksi olemme esittäneet vaihtoehtobudjettimme ja tulemme myös tänä syksynä sen saman tekemään, koska on varmasti reilua myös kansalaisten kannalta, että ihmisille tarjotaan myös erilaisia vaihtoehtoja. Ja meillä on toisenlainen vaihtoehto, vähän erilaisia arvovalintoja, se nyt on tullut harvinaisen selväksi tässä viimeisen nelituntisen aikana.

Ja tällä kertaa valitettavasti käy niin, että perussuomalaisten vastaus on sille työttömälle, kun työttömyysturvaa leikataan, että rahaa ei ole ja Suomi on vaikeassa tilanteessa ja velkaannumme, mutta samaan aikaan käykin ilmi, että itse asiassa velkaantuminen ei vähene. Päinvastoin velkaa otetaan entisestään. (Toimi Kankaanniemi: Ei pidä paikkaansa!) Ja, puhemies, kun sitten käy niin, että saamme kuulla, että nyt tulee veronkevennyksesi-tyksiä, jotka suuntautuvat eniten suurituloisille miljoonaperijöille, rikkaille tai parastuloi-sille yrittäjille ja kaikkea tätä, niin kyllä tässä nyt sitten kysymys on arvovalinnoista, ja siihen toivoisin ihan rehellistä vastausta myös.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 90/2016 vp

Mutta siitä olen samaa mieltä, että tarvitaan yhteistä vastuuta, tarvitaan vastuuta työllisyydestä, ja siksi esimerkiksi meidän vaihtoehtobudjettimme nimenomaan keskittyy työllisyyden parantamiseen ja oikeudenmukaisempaan tulojakoon. Siksi olemme nimenneet esimerkiksi sen "Suomi työlinjalle". Ja jos me odotamme vielä toisen vuoden näitä työllisyystoimia, joita nyt ei ole näkynyt, niin suossa olemme vielä syvemmällä, ja sitä ei kai kukaan halua. (Toimi Kankaanniemi: Päinvastoin, tämä on käännetty kasvuun!)

18.09 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa puhemies! Kyllä täällä näissä verokeskusteluissa monenlaisia väitteitä kuulee. Edustaja Kankaanniemi, josta on kehkeytynyt erinomainen talouspolitiikko, mielestäni sanoi sen ihan oikein, että viime vaalikaudella, kun ei saatu uudistuksia liikkeelle, ei saatu päätöksiä täytäntöönpanoon mutta kuitenkin verotettiin, verotusarvosta nostettiin, tavallaan talous sitäkin kautta hytyi. Nythän on historiallinen käänne, kun veroaste kääntyi laskuun. Minusta on aivan oikein, että työn verotusta tässä kevennetään, koska se on suurin verotuksen ongelma minusta Suomessa, kun työllisyyttä pyritään kasvattamaan. Tämä kokonaisuus pitää nähdä.

Mitä tulee, arvoisa puhemies, velkaantumiseen, niin meidän pitää muistaa kuitenkin, miten se pitäisi laskea. Kun Suomessa syntyy 50 000 lasta ja me otamme yli 5 miljardia velkaa, niin nyt ensi vuonna, jolloin Suomi täyttää 100 vuotta, me laitamme jokaisen lapsen äitiyspakkaukseen yli 100 000 euron velkakirjan. Sitä me emme voi jatkaa, ja siksi tämä uudistusten tie on erittäin tärkeä.

Edustaja Viitanen, minä en usko teidän vaihtoehtobudjettiinne. Minä olen lukenut sen viimevuotisen, toivottavasti tulee realistisempi tänä vuonna. (Pia Viitanen: Se on hyvin realistinen! — Toimi Kankaanniemi: Se on täysin pohjaa vailla!)

18.11 Ilmari Nurminen sd: Arvoisa puhemies! Itsekin perään asiallista ja rakentavaa keskustelua ja siksi haluan vielä kohdistaa huomion tämän päätöksen vaikutuksiin ihan tavalliseen ihmiseen. Täytyy todeta, että tämä kohdistuu kaikista voimakkaimmin maaseudun harvaan asutuille alueille, ja kun me tiedämme realiteetit, miten palvelut karkaavat koko ajan yhä kauemmaksi, niin tämä kohdistuu yhä rankemmin nimenomaan maaseudulla oleviin ihmisiin.

Täällä on puhuttu paljon tästä tasaveroelementistä, ja itse näen vahvasti niin, että vaikkakin köyhä ja rikas maksavat saman verran, niin kuitenkin suhteessa tuloihin se korotus kohdistuu pienituloisiin voimakkaammin, kuten tasaverot yleensä. Tämän rinnalle toivoisinkin hallitukselta myös panostuksia joukkoliikenteen kehittämiseen ja sitä kautta julkisten liikenneyhteyksien parantamiseen.

18.12 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! On totta, että veropolitiikasta voi olla ihan päinvastaisia mielipiteitä helposti vaikka saman puheenvuoron aikana, mutta mitä tulee näihin erilaisiin painotuksiin, mitä hallitus on valinnut, niin ne ovat kuitenkin se linja, jolla pyritään Suomea saamaan liikkeelle. On totta, että siellä on yksityiskohtia, jotka voivat kirpaista, ja toivon mukaan on, ja onkin, esimerkiksi veronkevennyksissä ne kevenykset suunnattu selkeästi pieni- ja keskituloisiin luokkiin, jolloin on saatu aikaan siellä jotakin pientä positiivista.

On totta, että polttoaineveron korotukset iskevät kaikkiin pienituloisiin tietenkin, mutta pitää muistaa se iso linja: meidän ei pidä veroastetta nostaa tässä maassa enää ylemmäksi. On taivaallinen tosiasia se, että jos me kiristämme verotusta, niin yhä etäämmäksi joudum-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 90/2016 vp

me siitä päämäärästä, jolla yritämme saada tämän maan talouselämän pyörimään ja uusia työpaikkoja syntymään. Jos me kuvittelemme, että me voimme verotusta kiristämällä tähän päämäärään päästä, niin toivoisin hieman syvällisempää tarkastelua tässä asiassa. Ainoa tapa hoitaa asia on saada oman maan sisämarkkinat pidettyä kunnossa ja samalla pyrkiä kaikki ne keinot käyttämään, joilla vientisatamissa rupeaa tapahtumaan, suomalaiset tuotteet menevät markkinoille yhä paremmin ja saadaan syntymään aitoja kasvun eväitä sieltä vientimarkkinoilta. Kotimarkkinatkaan eivät loputtomiin ilman vientimarkkinoiden vetoa vedä. Se on selvä asia, että hiipuminen tapahtuu myös kotimarkkinoilla.

Lopuksi, arvoisa puhemies, vielä se, että jos me haluamme tähän maahan aidosti niitä vientituloja lisää, niin meidän on tästä kokonaisuudesta pidettävä huoli. Se on totta, että pienestä yksittäisestä yksityiskohdasta me voimme tässä eduskunnan suuressa salissa kiistellä vaikka hamaan maailman tappiin asti, mutta jos se iso linja häviää, aivan kuten suunnistuksessa, emme koskaan pääse sinne viimeiselle rastille ja maaliin siitä onnistuneesti. Elikkä iso linja pitää pitää mielessä, ja hallituksella sellainen on, ja ensimmäiset merkit kasvusta ja uusista vientikaupoista ovat olemassa, minkä katson kuitenkin (Puhemies ko-puttaa) olevan positiivinen merkki onnistuneesta politiikasta.

18.14 Sirpa Paatero sd: Arvoisa herra puhemies! Ihan muutama asia, kun sosialidemokraattien vaikutus on tuntunut olevan niin valtava, että minulla on ihan semmoinen olo, kun kuuntelee näitä puheenvuoroja, että me olisimme olleet monta kautta vain yksistään hallituksessa. Täytyy muistuttaa, että valitettavasti sosialidemokraatit ei ole ollut kuitenkaan yli 50 prosenttia tästä eduskuntajoukosta vaan on ollut viimeiset neljä edellistä vuotta — ei kahdeksaa vaan neljä edellistä vuotta — hallituksen jäsenenä ja siellä toiseksi suurimpana puolueena.

Kun äsken oli todettu jotenkin niin, ettei tiedetty, mitä edellisen kauden tilanne oli, niin meillä kaikilla on tuo sama kirja käytössä ollut niin edellisellä kaudella kuin tälläkin kaudella. Kaikki ne faktat, miten taloudessa menee, löytyvät sieltä niin nyt kuin kaksi vuotta sitten. En minä tiedä mitään muuta kirjaa, mitä kukaan muu olisi tähän mennessäkään käyttänyt.

Me emme ole esittäneet kokonaisveroasteen nousua tässä kohtaa. Sosialidemokraatit on aina ollut sitä mieltä, että progressio tulee olla, ja mielellään mahdollisimman vahva, jotta saadaan tasoitettua tätä ihmisten elämistä. Kun täällä sanotaan, että mitään ei tehty, viime kaudella meillä oli aika isoja rakenteellisiakin muutoksia, mutta sitä legendaa, että mitään ei saatu tehtyä, tuntuu jauhettavan muutamien kollegojen suussa ja puheissa kaiken aikaa.

Yksi näkökulma tähän aiheeseen elikkä polttoaineveroon: Nyt on tehty säädös, jossa 80 kilometrin päästä työttömän on otettava työpaikka vastaan. Esimerkiksi tälle ihmisryhmälle on kuitenkin aikamoinen määrä, jos polttoaineeseen tulee korotus, ajaa sitä 160:tä kilometriä päivittäin saadakseen edes sen muutaman tunnin työpaikan itselleen.

18.16 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa puhemies! Pyydän kyllä edustaja Paateroa vaikkapa googlaamaan "Antti Rinne ja leikkauslista", niin tulee esille muun muassa Ilta-Sanomien artikkeli, jossa on myös videolla se, että puheenjohtaja Rinne kuukautta ennen eduskuntavaaleja sanoi, että sosialidemokraatit ovat nostamassa puoli prosenttiyksikköä veroastetta. Olisi tuhoisaa tälle Suomen taloudelle kiristää verotusta entisestään.

No, miten se verotuksen kohdentaminen sitten on kysymyksessä, niin tällä esityksellä nostetaan moottoribensiinin hintaa noin 2,12 senttiä litralta ja dieselöljyn 2,41 senttiä lit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 90/2016 vp

ralta. Onhan se tietysti tuntuva nousu, mutta kun nyt polttoaineen hinta on todella selkeästi alempana kuin oli esimerkiksi kolme neljä vuotta sitten, niin tämä ei ole ihan niin kohtuuton. Ja tämä tietysti vaikuttaa moneen muuhun asiaan. Ehkä vielä noita työn velvollisuuksia ei ole kiristetty, niin kuin edustaja Paatero tuossa sanoi, mutta tietysti suunnitelmissa hallituksella on näitä toimenpiteitä tehdä, mutta todennäköisesti käy niin, että jos ihmisellä ei ole autoa, niin ei häntä velvoiteta, ja jos on auto, niin hän pystyy tekemään matkat vähän paremmin, etsimään sitä työpaikkaa muualtakin. Mutta tekeehän se tietysti kipeää.

Mutta edelleen, herra puhemies, tässä keskustelussa jää sosialidemokraattien vaihtoehto täysin auki. Mistä te otatte ne verotulot, joita te vaaditte, kun te esitätte joka pääluokkaan satojen miljoonien korotukset ja velanottoa hallituksen esitystä vähäisemmäksi eli täydellistä muutosta viime vaalikauden politiikkaan?

18.18 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Tässä on moneen kertaan jo todettu nämä meidän linjaeromme, ja hyvä, että niitä on. Itse asiassa olemme samalla linjalla viime kauden suhteen siinä, että kyllä hyväosaisilta pitää näinä aikoina hivenen enemmän voida ottaa, ja siksi silloin nostimme pääomaveroa ja teimme siitä progressiivisen ja perimme muun muassa solidaarisuusveroa. Nyt on ikävää, että toimitaan päinvastoin. Miljoonaperintöjen verotus kevenee ja tulee näitä apteekkarivähennyksiä, metsälahjavähennyksiä ja muuta, ja näihin kaikkiin tällä kaudella nyt sitten tällä hallituksella riittää varaa. Siinä olemme.

Kuten sanottu — ehkä nyt toistan aika monennen kerran tänään, mutta kun sitä jälleen kerran kysyttiin — me teemme erilaisia veroratkaisuja. Me emme nosta veroastetta, mutta perimme veroja oikeudenmukaisemmin ja sitä kautta myös katsomme, että talouskasvua saamme aikaan. Ja myös, puhemies, tekisimme välittömästi vaikuttavia työllisyystoimia, jota kautta talouden rattaat pääsisivät pyörimään.

Tässä meidän vaihtoehtomme, ja hyvä, että tähän keskusteluun lopuksi nyt sitten tuli sekin linjanveto, että perussuomalaiset nyt ovat sitä mieltä, että bensaveroa voi nostaa. Se tietenkin olisi ollut reilua ennen vaaleja kertoa, kun tilanne tiedettiin. Ainakin varmasti puheenjohtaja Soini tiesi, että tämä taloustilanne meillä ei moneen vuoteen ole ollut hyvä eikä ole edelleenkaan. Olisi sitten kertonut, että näin tullaan toimimaan, eikä niin, että sitten tämäkin vaalilupaus käännetään pääläelleen.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.